

CUVÂNT-ÎNAINTE

Volumul *Științele geografice* din seria „Istoria geștiințelor în România” a colecției „Civilizația românească”, dedicat Centenarului Marii Uniri, face parte din categoria lucrărilor de sinteză referitoare la România apărute cu acest prilej. Întregul teritorial carpato-danubiano-pontic, obiect de studiu al Geografiei României, este elementul primordial în cadrul căruia s-a format și a evoluat poporul român.

Prin cercetarea integrată a naturii și societății și prin evaluarea spațială a mediului geografia este, alături de istorie și de limba și literatura română, esențială pentru formarea identității naționale.

Lucrarea, în ansamblu, cuprinde trei părți distincte referitoare la istoria dezvoltării geografiei, la valoarea identitară a geografiei ilustrată printr-o serie de extrase din opera marilor geografi români și străini și, în final, prin scurte note biografice ale unor geografi.

Acest volum apare la 41 de ani după un capitol de sinteză realizată de acad. Vintilă Mihăilescu din lucrarea intitulată „*Istoria Științelor în România – Geologia, Geofizica, Geodezia, Geografia*”¹, publicat sub egida Academiei Române. În acest context, ponderea cea mai mare este acordată dezvoltării și diversificării geografiei după 1990 în Institutul de Geografie din București, în marile universități din București, Iași și Cluj-Napoca și în catedrele de geografie înființate la Timișoara, Oradea, Craiova, Suceava, Târgoviște, Constanța, Arad, Baia Mare și Târgu Mureș.

Volumul de față reflectă dezvoltarea tuturor ramurilor Geografiei (Cartografie, Geografie Fizică, Geografie Umană, Geografie Regională și Geografia Mediului) având în vedere specificul problematicii teritoriului românesc în strânsă legătură cu evoluțiile teoretice pe plan internațional. Cercetările au tot mai mult un caracter interdisciplinar și transdisciplinar și se bazează pe noi metode și tehnici, cum sunt Sistemele Geografice Informaționale (GIS), Remote Sensing și modelarea matematică.

În studiul reliefului, climei, apelor, solurilor, vegetației și faunei (Geografie Fizică) cercetările sunt orientate tot mai mult spre înțelegerea relațiilor complexe cu societatea în diferite perioade istorice.

---

¹ *Istoria Științelor în România – Geologia, Geofizica, Geodezia, Geografia*, sub redacția: Sabba Ștefănescu, G. Murgeanu, Vintilă Mihăilescu, Editura Academiei R.S.R., București, 1977.

După 1990, Geografia Umană s-a dezvoltat în toate centrele universitare depășind limitele impuse de regimul totalitar. Au apărut ramuri interzise în trecut, cum sunt Geopolitica, Geografia politică și Geografia socială, se diversifică cercetările de planificare teritorială. O atenție deosebită este acordată dezvoltării României în context european, fiind abordate problemele complexe ale tranziției și posttranziției.

Geografia Mediului s-a dezvoltat în relație cu necesitățile practice în contextul adoptării cadrului legislativ european referitor la implementarea politicilor de mediu. S-au extins preocupările referitoare la hazardele naturale și tehnologice și la studiul arealelor naturale protejate în strânsă legătură cu modificările globale ale mediului.

În urma revenirii Institutului de Geografie în structura Academiei Române, a fost încheiată tipărirea tratatului de *Geografia României*, prin publicarea ultimelor două volume (IV în 1992 și V în 2005), au fost publicate diferite volume de sinteză în limbile română și engleză și a fost realizat, împreună cu reputați istorici, *Atlasul Istorico-Geografic al României* (în două ediții, 1996 și 2007).

În volum sunt prezentate, de asemenea, extrase din opera marilor geografi români și străini referitoare la unitatea și continuitatea poporului român. Aceste texte pun în evidență valoarea identitară a geografiei și rolul important pe care îl are în educarea tinerei generații.

Pentru noi și nu numai, este emoționant faptul că, la marile evenimente din 1918, au participat doi geografi importanți: prof. Gheorghe Năstase în Sfatul Țării la Chișinău și prof. Ștefan Manciulea la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia.

Subliniem și rolul deosebit avut de reputatul geograf francez Emmanuel de Martonne în trasarea și consolidarea granițelor României în 1918 și în dezvoltarea geografiei moderne românești.

Acest volum a fost elaborat de cercetători din Institutul de Geografie al Academiei Române și de colegi din Universitatea din București, Universitatea „Al.I. Cuza” Iași, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Universitatea „Ovidius” Constanța și Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia.

*Dan BĂLTEANU, Sorin GEACU,
Monica DUMITRAȘCU*